

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky v súlade s uzneseniami vlády Slovenskej republiky č. 469 z 10. októbra 2018 a č. 491 z 2. októbra 2019 vypracovalo návrh zákona o centrálnom registri účtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“), ktorý sa predkladá na rokovanie poradných orgánov vlády Slovenskej republiky.

Hlavným cieľom návrhu zákona je transpozícia čl. 32a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19. 6. 2018) (ďalej len „V. AML smernica“), ako aj transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1153, ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2000/642/SVV (Ú. v. EÚ L 186, 11. 7. 2019) (ďalej len „informačná smernica“).

V návrhu sú tiež zohľadnené odporúčania výboru Rady Európy MONEYVAL z jeho piatej hodnotiacej správy o vykonávaní opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v Slovenskej republike a revidované odporúčania FATF (Finančný akčný výbor skupiny G7) z februára 2012, ktoré reagujú na neustály vývoj v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Návrh zároveň reflektuje požiadavky Európskej komisie na nesprávnu transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 141, 5. 6. 2015) v platnom znení (ďalej len „IV. AML smernica“).

Z vyššie uvedených smerníc vyplynula požiadavka na zriadenie centralizovaného automatizovaného mechanizmu, ktorý umožní oprávneným orgánom verejnej moci, ktorých okruh vychádza z informačnej smernice (napr. finančná spravodajská jednotka, orgány činné v trestnom konaní, súdy v trestnom konaní, spravodajské služby), včasnú identifikáciu majiteľov a disponentov bankových účtov alebo platobných účtov, vrátane bezpečnostných schránok, čo je nevyhnutným predpokladom zvýšenia efektivity pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní alebo stíhaní páchatel'ov závažných trestných činov, resp. následného zaistenia majetku a výnosov z trestnej činnosti.

V tejto súvislosti boli identifikované dve alternatívy technologického riešenia danej problematiky, a to zriadenie centrálneho registra účtov alebo využitie elektronického systému vyhľadávania údajov. Po dôkladnej analýze prínosov týchto dvoch variant, ako aj na základe odporúčaní Európskej komisie a po vzore väčšine členských štátov EÚ, bolo rozhodnuté o zriadení centrálneho registra účtov (systém on-line). Táto alternatíva je z hľadiska predpokladaných prínosov najvýhodnejšia, oproti vyhľadávaciemu systému v sebe kumuluje niekoľko výhod, ide predovšetkým o rýchlosť a bezpečnosť získania informácií, jednoduchosť zasielania dotazov, vylúčenie potreby formou plošného dotazu oslovovať všetky finančné

inštitúcie, ktoré tak nie sú nútené prijímať nákladné personálne a technické opatrenia zaručujúce aspoň čiastočne prijateľné časové limity pre vybavenie dotazu. Centrálny register účtov predstavuje dlhodobé, komplexné a systémové riešenie aj s ohľadom na predpokladané zvyšovanie počtu žiadostí príslušných orgánov členských štátov EÚ a zaťažovanie finančných inštitúcií s okamžitým vybavovaním žiadostí, keďže registre účtov sa majú v budúcnosti v rámci EÚ vzájomne prepojiť.

Správcom a prevádzkovateľom centrálného registra účtov bude ministerstvo financií, ktoré vydá všeobecne záväzný právny predpis upravujúci podrobnosti o náležitostiach, štruktúre a formáte zasielaných informácií na zápis do centrálného registra účtov, ako aj ďalšie podrobnosti o spôsobe odovzdávania údajov.

Zmenami a doplnením zákona č. 297/2008 Z. z. dôjde zároveň k úprave a sprecizovaniu existujúcich pravidiel zameraných na predchádzanie legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Návrh však iba modifikuje niektoré čiastkové aspekty tak, aby boli splnené požiadavky správnej a úplnej transpozície IV. a V. AML smernice a odporúčania výboru Rady Európy MONEYVAL.

Návrh zákona obsahuje tiež súvisiace novely zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účinnosť zákona sa navrhuje vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu na 1. mája 2022.

Podľa čl. 16 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky a podľa rozhodnutia Rady z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou vnútroštátnymi orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov (98/415/ES) (Ú. v. ES L 189, 3. 7. 1998; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 01/zv. 01) bude návrh zákona predložený na vnútrokomunitárne pripomienkové konanie (konzultáciu) do Európskej centrálnej banky.

Návrh zákona bol od 28. apríla 2021 do 18. mája 2021 predmetom riadneho medzirezortného pripomienkového konania, ktorého vyhodnotenie je uvedené v prílohe.